

„Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, a földön békesség, és az emberekhez jóakarát”.

UNITÁRIUS ÉLET

XIV. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM

1960. DECEMBER HÓ

Az egyetemes öröm

Az ünnepek, midőn évről évre visszatérnek, örök emlékeztetőül jelentkeznek életünkben. Figyelmeztetnek arra, amit emberségünk teljesebbé tételére magukkal hoznak.

Karácsony különösen jelentős ebből a szempontból. Már puszta közeledtére gyermeki módon megdobog a szívünk. Ugy érezzük magunkat, mintha egy jótékony kéz végigsimogatná homlokunkat és eltüntetné a gondbarázdákat. Azt tapasztaljuk, hogy egyre gyakrabban és bővebben ömlik szét lelkünkben a szíves és jó szó ereje, a melegség és szeretet felemelő érzése és tartalma s kapcsol hozzá minket emberekhez, feladatokhoz, körülményekhez, súlyos és könnyebb mulasztásokhoz, hogy bennünk és a világban sok mindenféle dolgok kiegyenlítődjenek ezáltal. S mikor aztán valóban beköszönt december 25-én ez az áldott ünnep, szent karácsony napja, nagyon határozottan érezzük, hogy csak a külső természetben oszlik e napnak 24 órája 16 órai sötét éjszakára és 8 órai olyan amilyen fényes nappalra; — itt a lelkünkben, emberi tudatunkban, szívünk dobogásában nagy világosság támad, belső fény fakad, jóleső melegség árad szét, szent örömezés gyúl, látások valósulnak meg és álmok szállnak le a mindennapi élet drága talajára. Nagyon együtt tudunk érezni, karácsony jöttén, mindhárom keleti bölccsel, kik maguk is elmentek tisztességet tenni ő előtte, ki az első karácsonykor megszületett a betlehemi istállóban, a názáreti ácsmester fiaként s aki később beteljesítette mindazokat a váradalmakat, amelyek már születésekor beleszövédket ebbe az egész nagyvilágba. Nagyon együtt tudunk érezni velük s ezért mi is, tisztességtetés végett, Jézus elé járulunk karácsonynak eme mostani ünnepén — lélek szerint. A keleti bölcssek, midőn elébe jutának a kis Jézusnak, kincseiket kitérták előtte s ajándékokat adának neki: aranyat, tömjént és mirrhát. (Máté ev. 2. r. 11. vers.) Annak szimbólumát rakták a kis Jézus elé a keleti bölcssek, amit Ő, Jézus volt adandó az egész emberiségnek, minden olyan embernek, aki maga is venni akarja ezeket.

Az arany a tiszta gondolkozást jelképezi s utal arra, hogy a magunk gondolkozását át kell itatni azzal a tartalommal, amelyet az isteni világ kimeríthetetlen tárházából Jézus kapott, illetve küzdött ki magának s amely hordozója és megfogalmazója az igazságnak. Az arany tiszta napfény — mondták a régiek. Fényes valami valóban, szép a maga nemében, nemes dolog. Ilyenné teszi gondolatainkat, szellemi mivoltunkat az evangélium szelleme, melynek földi születését ünnepljük karácsonykor. E szellem hordozásának lesz drága gyümölcse az az állapot, amikor a beszédet többé már nem lehet kétélű kardhoz hasonlítani, mely szerint ez a mi beszédünk, a mi nyelvünk hordozója és kifejezése juttatója az igaz és a hamis gondolatoknak egyaránt.

A tömjén az őszinte és szeplőtelen áhítatot jelképezi. Az emberi érzésvilág mélységeinek és magasságainak

felmérhetetlennek látszó területére vezérel, a léleknek azon elemébe, amely öröm vagy bánat, szimpátia vagy antipátia, szeretet vagy gyűlölet formájában szól bele életünkbe, determinálja, illetve teszi kiszámíthatóvá vagy kiszámíthatatlanná magatartásunkat s szabja meg igen nagy mértékben közeledésünket Istenhez, s így Jézushoz, az evangéliumhoz, az anyaszentegyházhoz, embertársainkhoz, eszményeinkhez. Őszinte áhítat kell, hogy lakozzék lelkünkben — olyan, amelyet Jézus példáz — s akkor leszen foganatja imádságunknak.

A mirrha az akaratnak az erejét jelképezi. Azt mondják, hogy amikor a gondolkodó emberre koncentráljuk figyelmünket, főleg a fej-organizáció; amikor az érző emberre, akkor a mellkas-organizáció; amikor pedig a cselekvő emberre, akkor elsősorban a végtagrendszer jön tekintetbe. Az emberi cselekedetekben megnyilvánuló akaratot jelképezi a mirrha. Hallatlanul fontos, hogy a bennünk levő akarat milyen minőségű, és milyen cselekedetekre indít — morális vagy ártalmas cselekedetekre?! A tiszta gondolat, mely igazságot fejez ki; a mély és őszinte érzés, mely imádságos áhítatra serkent, lehet csupán megnyugtató alap a keresztény ember számára cselekedeteinek számbavétele rendjén.

Mindezeket hozta, példázta, átélte Jézus. Nagy és egyetemes öröm ez az egész emberiség számára. Ez a szellem ma is elevenen ható erő bennünk, ha magunkévá tesszük.

Unitárius anyaszentegyházunk minden jóakarátú embernek értelméhez, a szívéhez és munkálkodásra való készségéhez szól: menjünk el mindannyian, lélekben, Betlehembe s lássuk meg a dolgot, azt, ami ott történt, miként a pásztorok is elmentek s utána dicsérjük mi is az Isten szent nevét, azért, amiben részünk volt, imígyen: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarát”! S figyelmezzünk mindannyian arra, amire a keleti bölcssek rámutatnak: Jézus hordozója azoknak az erőknak, amelyek megépíthetik az embert gondolkozásában, érzésében és cselekedeteinek minőségében — eszményi módon építhetik meg. Ezek a gondolatok töltsenek el minket karácsony ünnepén s tapasztalni fogjuk, hogy tiszta érzéseket váltanak ki belőlünk, olyanokat, amelyek mentesek lesznek mindenféle szentimentalizmustól s hozzásegítenek a jó cselekedetek gyakorlásához.

Az ünnepek valóban figyelmeztetnek arra, amit emberségünk teljesebbé tételére, magukkal hoznak — mondtuk már az első sorokban. Karácsony fokozott mértékben ezt teszi s ezzel hozzájárul ahhoz, hogy a „kardokból ekevasak legyenek”, hogy béke és megelégedés szülessék e földre ama szeretet által, amely a betlehemi jászolbölcső drága lakójának meleg szívéből és lelkéből kiárad és szétárad erre az egész világra.

Bence Márton

„Új evangélium van születőben napjainkban: a béke evangéliuma“

— Részlet a püspöki helynök évi jelentéséből —

A püspöki helynök előjáróban köszönetet mondott kormányzatunknak nagylelkű támogatásáért, majd így folytatta:

Homokba dugja fejét az olyan ember, aki ma sem látja és nincsen tisztában azzal, hogy az az aránylag nyugodt atmoszféra, az a békességes, biztosmenetű élettempó, amelyben mi élünk és dolgozunk, nem valami égből hullott manna, hanem drága és féltett gyümölcse annak a céltudatos, szakadatlan munkának és küzdelemnek, amelyet végeznek és vívnak itt hazánkban és a világ legtávolabb eső sarkában is, ahol békeszerető emberek élnek és dolgoznak a jobb és igazságosabb világ kialakításáért. A háború és béke új regényében, melyet ez a nemzedék ír hősi küzdelmével, egyenként minden embernek külön jelentősége, hangsúlya van. Mert most az emberért, az emberre megy a harc. Ugyszólván mindennap újra meg újra számba kell vegyük, hogy hányan vagyunk a béke oldalán és hogy hányan vannak, akiket a meggyőzés erejével, okos értelemmel józan meggyőződésre kell rábírjunk, hogy minél kevesebben maradjanak a háború oldalán és folytonosan fokozzuk, gyűjtsük a béke erőit. Nem mondhatja tehát senki magáról, hogy ő nem fontos és a világ sorsát nem befolyásolja az, hogy ő milyen magatartást tanúsít. A Gellérthegy, a Jánoshegy, az Istenhegy, vagy a Hármashatárhegy bizony csak por-szemek a Mont-Blanc, a Jungfrau, vagy a Himalája roppant tömegeihez mérten s mégis, ha ezek a kedves göröngyök a föld arcúlatán kicsinységük szégyenletében eltűnnének, odalenne szép fővárosunk, a Duna királynőjének minden ékessége. Az egész emberi világ, ez a magátkereső hárommilliárdnyi roppant tömeg mind olyan emberekből áll, mint én és te és mi vagyunk s minél többen vagyunk ebből a vajdó nemzedékből öntudatosak, békeszerető és a békéért minden áldozatot vállaló egyes emberek, annál biztonságosabb lesz a világ nyugalma és boldogabb a világ holnapja. Új evangélium van születőben napjainkban, a mi életünkben: a béke evangéliuma. Ezt az evangéliumot egyenként meg kell éljük a magunk életében, mert különben sohasem lesz üdvössége belőle a világnak.

Az Egyháznak annál természetesebb és hivatásszerűbb kell legyen az élet békéjének kialakításában való állandó szolgálat, mert az Egyház alapítója, Jézus is az ő Evangéliumában az élet nagy kiteljesedését: a szeretetet és a békét, mint valami ikertestvéreket, állandóan együtt emlegette. Az élet boldogsága békeség nélkül el sem képzelhető. Viszont a békesség a szeretet humuszából szívja tápláló erőit s a békesség éltető levegője is a szeretet. Ha pedig az unitárius vallást lényegileg kémiai módon kellene meghatároznom, azt mondhatnám, hogy a H₂O kémiai képlet mintájára a mi vallásunk lelkegyülete: a hit és a szeretetből áll. Ott pedig, ahol nincsen békesség, nem lehet beszélni sem hitről, sem szeretetről.

Amikor tehát az unitárius lelkipásztor szolgálataiban ígét hirdet, vagy pásztorációs munkájának rendjén látogatja a híveket, minden esetben békeszolgálatot végez. Nagy megnyugvás nekünk, lelkipásztoroknak ez a tudat. Önértünkben és hivatástudatunkban erősít meg az a gondolat, hogy ha szolgálati helyünkön híven elvégezzük a ránkbízottakat minden vonatkozásban, ez nemcsak azt jelenti, hogy a hit és a szeretet apostolai, hanem a béke őrállói is vagyunk gyülekezetünkben.

Pethő István

„A szeretet eszközével építjük mi is a világ békességét!“

— Amerikai lelkész házaspár látogatása körünkben —

Kedves vendégei voltak budapesti unitárius közösségünknek Rev. D. Harrington és felesége a magyar származású Szánthó Vilma személyében, akik pár napig uristákként tartózkodtak hazánkban. D. Harrington lelkész a New York-i Community Church lelkipásztor, felesége pedig, aki a kolozsvári Teológiai Intézetünkben szerezte annak idején lelkeszi oklevelét, férjének szociális és egyháztársadalmi munkájában legelső munkatársa. A lelkész házaspár részt vett Nagy Ignác u. gyülekezetünk vasárnapi istentiszteletén, ahol mindketten szolgálatot végeztek. Az istentisztelet keretében négy újszülöttet kereszteltek. Hőgyes E. u. templomunk novemberi gyülekezeti összejövetelén Harringtonné evangelizált. A vallás és tudomány haladó unitárius hagyományainkban gyökerező összehangolásának törvényszerűségével foglalkozott, rendkívül vonzó előadásában. Rev. Harrington egyházközségének belső életéről, utazásának céljáról tájékoztatta a szép számú hallgatóságot, Ferencz József főgondnok tolmácsolásában. Nagy érdeklődéssel kísért előadásából megtudtuk, hogy 1800 tagot számláló gyülekezetének temploma az ENSZ New York-i palotájának közelében fekszik. A gyülekezet szembenáll a faji és vallási megkülönböztetés káros előítéleteivel, tagjainak negyedrészét negerekből áll, s vannak köztük — nem kis számban — hinduk is. Az igazságot keressük — hangoztatta Harrington lelkész — és a szeretet eszközeivel mi is a világ békéjét építjük. Gyülekezetének belső életéről szólva elmondotta, hogy szociális vonatkozásban rendkívül szétágazó munkásságot fejtenek ki. Van a gyülekezetnek házassági, valamint lélektani tanácsadó szolgálata, több napközi otthont tartanak fenn és munkaközvetítéssel is foglalkoznak. A gyarmattartó hatalmak alatt élő afrikai népek érdekében „Amerikai Bizottság — az afrikaiakért” néven szervezetet alakítottak, amelynek ügyvezető elnöke Harrington lelkész. Esztendőnk óta azért dolgoznak, hogy segítsék az afrikai népeket a szabadság, az emberségesebb élet útján. Elmondotta Harrington azt is, hogy nagy út előtt állnak: különböző afrikai országokat keresnek fel, a bennszülöttekkel fognak beszélni, hogy közvetlen tapasztalatot szerezzenek mindazokról a kérdésekről, amelyek a gyarmati sorban élő népek életével kapcsolatban állnak. Utazásuk irányát szemlélítve elmondotta, hogy ellátogatnak Afrika keleti részébe, azokra a területekre, amelyek még brit gyarmatok, de útjuk során felkeresik Izraelt, Kairót, Szudánt, majd a Dél-Afrikai Szövetségi Köztársaságot, megfordulnak Kongóban, Nigériában, Ghanában, Gineában és útjuk során meglátogatják a johannesburgi és fokvárosi unitáriusok nem kis létszámú csoportját is. Az emberszeretet melegétől áthatott rendkívül lebilincselő előadás a gyülekezet tagjai nagy tetszéssel fogadták.

Harrington lelkész egyébként nyilatkozatot adott a Magyar Rádió angol nyelvű adása részére, amelyben ezúttal is hitet tett a béke, az általános és teljes megszerelés, a gyarmati népek szabadságának biztosítása mellett.

A lelkész házaspár — akiket rövid itt-tartózkodásuk alatt a gyülekezet tagjai szívükbe fogadtak — november 29-én hagyta el fővárosunkat. Búcsúztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent: Pethő István püspöki helynök és felesége, R. Filep Imre főjegyző és felesége, Ferencz József főgondnok. Eredményes jó utat kívánunk a kedves házaspárnak!

Kedves olvasóinknak, Istentől áldott karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívánunk!

Örömmüzenet...!

„...Ime hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz. Mert született nektek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában.” (Luk. II. r. 10, 11. v.)

A mind rövidebbé váló nappalok, a szürke égből lehulló hópelyhek mintha gyermekkorunk elragadtatót kiáltását juttatnák eszünkbe: „Jön karácsony, ő be jó... O akkor...” néztük-néztük gyermeki játékosan a lehulló hópelyheket, voltak egészen nagyok is, azt mondtuk ezekre: „majdnem mint a tenyerem”, és az ilyen szép példányokat igyekeztünk elfogni nagyon gyengéden érintve, mert azt gondoltuk gyermek fantáziával, hogy minden hópelyhely egy égből jövő üzenet; írás is van rajta, csak hogy nem sikerül elolvasni, mert alig esik a tenyerünkre, máris eltűnik, elolvad s csak egy kis nedvesség marad utána. Lelki szemünk azonban mégis kiolvastak valami üzenet-félét: „legyetek jók, szüleiteknek engedelmesek, tanuljatok szorgalmasan, mert akkor ajándékot kaptok az angyaltól”. És tovább csodáltuk az üzenethullást napokon át játékosan, vágyakkal, reménységekkel eltelve, míg nem egy este a szívünkhöz érkezett a karácsonyi angyal... Hozott kedves ajándékokat: egy kis cukorkát, játékot, sötét éjszakában szétszóródó csillagást, szép ruhát, bokréta csákót, forró csókot, meleg ölelést, kinek ahogy jutott az angyaltól. És örvendeztünk gyermekien, boldogan.

Es aztán is, amikor már arcunkon az élet küzdelmei barázdákat húztak, azután is, amikor már elhagytuk a gyermekszokásokat, a gyermekjátékokat, amikor a létfenntartás fárasztó munkájában meg-megfeledkeztünk vallásos szokásainkról, karácsony közeledésére megnyílt a szívünk ajtaja hópelyhely-fogó két kezünk és az Égből hozzánk jövő üzenetet magunkhoz kívántuk szorítani. Az történt velünk, ami Achilles történt egykoron: A görög monda jegyzi fel ugyanis mitológiai hőséről, Achillesről, hogy féltőn szerető anyja őt leánynak nevelte, leányruhát adott reá és leányhoz illő szokásokban gyakoroltatta. Ezt azért tette, hogy gyermekét leánynak nevelvén, ne vigyék el majd katonának, katonasorssal háborúba, hogy könnyen életét veszthesse. Történt azonban, hogy egyszer katonaság érkezett a helységbe, amelyben lakott Achilles az ő édesanyjával. Jöttek büszke testtartással, dobbanó léptekkel, zengő énekszóval, amint szokas volt ez akkoriban is. Amikor Achilles meghallotta a lelkes ének- és trombitaszót, a katonák menetelő robaját, hirtelen kardhoz kapott. Feledte leányá nevelt voltát: megnyilatkozott benne az igazi férfitemészet. Valahogy így vagyunk mi is karácsony ünnepén! Achilles a trombitaszóra kardhoz kapott, mi a karácsonyi harangszóra a szívünkhöz! Elölép mibőlölünk is az igazi keresztény természet, a keresztény vallásosság, amelyet az élet rohanó üteme sem tud rólunk lekoptatni, mert az nekünk nem valami külső ruházatunk, hanem belső lényegünk! Karácsony nem valami megfakult festmény, hanem minden évben megújuló és megszépülő hitelmény! Jézus születése örömmüzenet nekünk!

A bibliai idézet szerint az angyalok örömet hirdetek az első karácsonyi éjszakán és nem valami kisebb örömet, mert így szól: „hirdetek néktek nagy örömet”. Egyszerű, kis örömet hallani is jó, felvillanyoz, megvidámítja szívünket. Nagy örömet hallani pedig mintegy újjáteremti az embert. Olyan, mint a beteljesülés nagy csüggedés, nagy várakozás után.

Jön, közeleg karácsony ünnepe! Ha már itt lesz, magunkhoz öleljük-e az Egtől jövő üzenetét? Odahajlik-e a szívünk a szeretet megtermékenyítő melegéhez? Gyermeki bizalommal és készséggel tudunk-e örvenedezni a karácsonyi örömmüzenetben, hogy született a Megtartó, ki az élet törvényévé a szeretetet tette?

Vágyódó népeknek sok milliós serege! Ő mint nyújtod ki kezét a szeretet felé és ha érinti szívedet, mint válik az cselekedetté, hogy boldoggá és békessé tegye életedet! Amen.

Nagy Sándor

SZENT ÉJ

Csillag ragyog, fény gyűl
Szent éj éjjelen:
Fénysugár aranylik
Júda mezején...

Békés szívű férje
Virraszt, üldögel:
Segítségére van,
Ha valamit kér...

Pásztorával már
Elpihent a nyáj,
Kisbójtár is alszik
Báránbőr subán.

Szép csendesen alszik
Juh jászol ülén
Gyermekek... S a szalmán
Glóriás a fény...

Juhakolban csöndben
Szelid emberpár
Fárasztó út után
Békés éjre vár,

Gyölcis pólyát övezi
S bájjal odaér
Búzavirág, pipacs
Sárga pipitér...

Angyalalkú Asszony
Aldottan pihen
Szalma fekhelyén,
Ístálló földön lenn...

Illatos friss szalma
Ringatta el Őt:
S boldog Anyja nézte
A kis pihenőt...

Hófehér báránycák
Kiskolomp zaja
Az isteni Kisdéd
Altató dala...

Dr. Kubacskhay Béla

HÍREK

Karácsony mindkét ünnepén templomainkban istentisztelet lesz úrvacsoraszentséggel. Kérjük híveinket, járuljanak hozzá az Úr asztalának megterítéséhez.

Az egyházköri közgyűlés új tagjaivá választotta: Ir. Szabó Istvánt, pestlőrinci egyházközségünk gondnokát. A Köri Tanács új tagjai: Deák Ferenc és Józsa Gyula lettek. Az Állandó Vegyes Bizottság tagjaivá Csúcsi László és Orbán Gyula fiait választották meg. Elsőfokú fegyelmi bíró dr. Mátéffy Géza, harmadfokú fegyelmi bíró dr. Gálffy Zoltán lett.

Papi békegyűlésen vettek részt nagybudapesti lelkészeink december 13-án a Hazafias Népfront budapesti bizottságának rendezésében. Tömpe István, a földművelésügyi miniszter első helyettese a mezőgazdaság szocialista átszervezésének kérdéseiről tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

Hódmezővásárhelyi egyházközségünk hívei megajánlották a templom tetőzetét.

A marburgi egyetem az idei nyáron teológiai karának díszdoktorává avatta az egyetem egykori hallgatóját dr. James Luther Adamsot, aki jelenleg az amerikai Harvard egyetem teológiai fakultásán az unitárius hittan és erkölcsstan professzora. — A neves unitárius tudóst mi is szívélyesen köszöntjük.

Nyugdíjalapunkra az alábbi újabb adományok érkeztek, dr. Gálffy Zoltán 50 Ft, Kádár István, Székely Zsigmond 20—20 Ft, Weltin Józsefné 6, Páll Miklósné 2 Ft, Prágné Páll Zsuzsanna 5 Ft, Páll Miklós 2 Ft.

Néhai dr. Benczédi László halálának 10 éves fordulójára emlékére dr. Zsakó Gyula 60 Ft, dr. Zsakó István 50 Ft-tal adományoztak az „Unitárius Élet” számára.

A Högyes Endre utcai templom orgonájának javára befolyt újabb adományok: Id Pethő István 20 Ft, Borbély Pál 30 Ft, dr. Gálffy Zoltán 50 Ft, Komlóssy Gyula 20 Ft, Kutasi Eszter 15 Ft, Harmos Árpád, Sebestyén Istvánné és Hegedűs Lajos 10—10 Ft.

Halottaink: Özv. Jukl Károlyné szül. Létay Ilona, néhai Létay Domokos sinfalvi lelkész leánya Dunaharaszton elhunyt. A temetési szertartást Huszti János pestlőrinci lelkész vezette.

Özv. Szabó Sándorné Pesterzsébeten elhunyt. Atyámfia, aki a dunapataji egyházközség egyik alapító tagja volt, a dunapataji temetőben helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett, Huszti János lelkész szolgálatával. „Légy hív mindhalálig és Néked adom az életnek koronáját.” (Jel: 2:10.)

Egyházunk közgyűlése

Egyházunk november 27-én tartotta rendes közgyűlését a Högyes Endre utcai gyülekezeti teremben. Az Állami Egyházügyi Hivatal képviselőjében Veres Pál osztályvezető jelent meg. Az ülést Györffy István közügyigazgató bencsés imája vezette be, majd Ferencz József elnöklő főgondnok mondott megnyitó beszédet. Előjáróban meleg szavakkal köszöntötte főfelügyeleti hatóságunk megjelent képviselőjét, majd köszönetet mondott kormányzatunknak az eddig nyújtott támogatásért. A főgondnok beszéde további során utalt Dávid Ferenc születésének 450. évfordulójára, ami ünnepi keretet adott idej közgyűlésünknek. Rövid visszapillantást vetve egyházunk történelmére, rámutatott arra, hogy St. v. Dunin Borkovszki lengyel származású jezsuita a harmincas években megjelent egyik tanulmányában megállapította, hogy forráskutatásai során talált egy művet, mely 1569-ben jelent meg. E mű címében az „unitárius” szó, mint egy vallási irányzat megjelölése a történelem során első ízben fordul elő. Az unitárius szó meggyökerezése óta — folytatta tovább a főgondnok — a világ időközben megnőtt s azóta újra megkisebbedett, mert az atomkorszakban csak békeességben, egymás mellett élni akaró embernek van helye a földön. Az ENSZ egyik terméte díszíti annak a szovjet szobrászművésznek a szobra, aki az „ekét a kardokból” gondolatát formázta meg művészi módon. E gondolat hirdetője volt a sokat háborúskodó XVI. században a mi Dávid Ferencünk is, amikor azt írta, hogy a „kardokból szántóvasak lesznek”.

Ilyen gondolatokkal és érzéssel ünnepelünk és emlékezünk Dávid Ferencre, aki nemcsak vallási igazságokat hirdetett, hanem mint társadalmi reformátor, korát meghaladóan a jövő számára is utat mutatott. A béke kérdése — mondotta a továbbiakban a főgondnok —, ma minden ember szívügye. Apák és anyák százai gondolnak az atomhalál veszedelmére. Tudjuk, hogy amikor vallásos lélekkel azért imádkozunk, hogy jöjjön el a Te országod, akkor a béke birodalmának megvalósulásáért fohászkodunk! A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a tárgysorozatra tűzött kérdések tárgyalására került sor. A közgyűlés első sorban is feliratban üdvözölte Olt Károlyt, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökét, elküldötte köszöntését továbbá dr. Gálfalvi István ek. főgondnoknak betegágyához, aki szívbántalommal egyik fővárosi törházunkban áll kezelés alatt. Mély sajnálatának adott kifejezést a közgyűlés, hogy idej ülésünkön a főgondnok nem vehetett részt, s egyben kifejezésre juttatta azt a hő kívánságát, hogy mielőbb teljesen fel-

gyógyulva a régi buzgósággal láthatja el felelősségteljes munkakörét. — Üdvözölte a közgyűlés az Angol és Amerikai Unitárius Társulat elnökségét, a Szabad- elvű Keresztények Világszövetségének vezetőségét, dr. V. der Woude-t, valamint dr. M. Novák prágai püspököt. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel örökös egyházköri tanácsi taggá választotta Gyallay Domokost, a 80. életévét nemrégiben betöltött kiváló író, megerősítette továbbá a Duna-Tisza közti szórványegyházköz- ség közgyűlésének azt a határozatát, amellyel P. Buzo- gány Lajost a szórványban 36 éven át végzett áldoza- tos munkájának elismerésül tb. gondnokká válasz- totta.

Nagy figyelemmel kísérte a közgyűlés Pethő István püspöki helynök évi jelentését, amelyben az Egyház- kör életéről, az Egyházköri Tanács működéséről és pénzügyi gazdálkodásáról adott részletes átfogó képet. A jelentés egy részét lapunk más helyén kivonatolva közöljük.

Az 1961. évi költségvetési előirányzat letárgyalása és elfogadása után az időközben megüresedett tagsági helyek betöltésére került sor.

A közgyűlés alkalmából istentisztelet volt Högyes Endre u. templomunkban. A szószéki szolgálatot Bencze Márton lelkész vezette, aki gondolatokban gazdag beszédében Dávid Ferenc mártír püspökünk emlékét idézte, születésének négy és félszázados for- dulója alkalmából. A közgyűlést a gyülekezeti terem- ben népes közönség követte. A közönségben a Köri Ta- nács határozatából a régi főtanácsi ebédek egyik ke- gyeletes szép szokását elevenítették fel. Hosszú évti- zedeken át hagyományra vált ugyanis, hogy az éven- ként tartott főtanácsi ebédek alkalmával a Berde Mózsá emlékére alapított serleggel egyházi, vagy világi szónok mondott felkösöntőt, amelyben rendszerint az egyház jövő útjának iránymutató beszédében egyhá- zunk sorskérdésével foglalkozott. Az idej közönségben a nagy tudós Brassai Sámuel emlékére alapított serleg- gel Pethő István püspöki helynök mondott mélyen lenyűgöző beszédet. Itt említjük meg, hogy a Brassai serlegét harminc évvel ezelőtt a volt Brassai Sámuel Ifjúsági Egyesület alapította, néhai boldogemlékü dr. Borbély András, akkori ifjúsági elnöksége idején. A serleget emlékeztető egyháztársadalmi ünnepség kere- tében néhai dr. Boros György kolozsvári püspök avatta fel, mélyen szántó beszédben, s azt dr. Nyiredy Géza tb. elnök vette át megőrzésre, hosszabb beszéd kíséretében.

„Minden árnyék végsőben mégis csak a fény gyermeke. S csak aki világosságot és sötétséget, háborút és békét, fejlődést és süllyedést élt meg — az élt igazán.” Egy nagy írónak, a humanista szellem egyik legragyogóbb képviselőjének e mélyértelmű szavai zsongtak fel szívemben, állván ravatala mellett az igazi embernek, hithű unitárius- nak, hűséges barátának: **Gidó Bélá- nak**. Az életnek az idézet mesteri megfogalmazása szerinti értelmében **Gidó Béla igazán élt**. A dicső espe- resnek, a több mint négy évtizeden keresztül egyházunk nagytekinélyű közügyigazgatójának hajlékában a szülői szeretet dédelgető melege vette körül. Onnan hozta magával a hitéhez és egyházához ragaszkodó és a mélygyökerű emberszeretet me- leg érzéseit. Alig hagyta el azonban az ősi iskola kedves padjait, vesze- delmes árnyék szakadt fiatal életé- re az első világháború embertelen

GIDÓ BÉLA

megpróbáltatásaiban. A fegyelmezett férfilelek néma fájdalmával vias- kodott a keserű csapásokkal, amit ifjú szívére zúdított egy esztelen világfelfordulás és az azt követő súlyos események. A veszített há- ború után lassanként ócsudó lélek- kel hozzálátott ismét félbehagyott munkája folytatásához. Ettől fogva azután életében úgy váltogatta egy- mást derű és borús, akár a tavaszi

UNITARIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Pethő István**. Evi előfizetési díj 12 forint.

Budapest, IX., Högyes Endre utca 3.

Táv. 137-186. Csekk. 50 561.

6010185/2 — Zrínyi Nyomda, Budapest

égbolton egymást kergető napfény és felhő szeszélyes játéka. Embersé- gét, szívének tisztaságát azonban világosságban és sötétségben, ormo- kon és szakadékokban mindvégig hí- ven megőrizte.

Egyházának életéből tevékenyen kivette részét. Högyes utcai székhá- zunknak hosszabb ideig buzgó gond- noka volt. Irodalmi működése so- rán, a toll erejével elevenítette fel többek között Szentábrahám és B. Farkas Sándor történelmi alakjait. Előbbi tanulmányát az Egyházköri Tanács pályadíjjal tüntette ki.

Hatvannyolcadik életévében szólí- totta magához az Úr, folyó évi de- cember 6-án.

Temetése nagy részvét mellett folyt le. R. Filep Imre és Bencze Márton lelkészek szolgálatával.

Örökké áldott az igazak emléke- zete.

ny.